

Supplement №3 (140) 2023

ISSN 2786-6661eISSN 2786-667X

UDC: 378.6:61:001.891](477.411)(050)

Міністерство охорони здоров'я України
Національний медичний університет
імені О. О. Богомольця

НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ ВИДАННЯ

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-МЕДИЧНИЙ МОЛОДІЖНИЙ ЖУРНАЛ

Видання індексується
в Google Scholar,
Index Copernicus, WorldCat OCLC

ISSN 2786-6661eISSN 2786-667X

Ministry of Health of Ukraine
Bogomolets National Medical University

THEORETICAL AND PRACTICAL
EDITION

UKRAINIAN SCIENTIFIC MEDICAL YOUTH JOURNAL

Journal's indexing:
Google Scholar, Index Copernicus,
WorldCat OCLC

Засновник – Національний медичний університет
імені О.О. Богомольця МОЗ України
Періодичність виходу 4 рази на рік.

Журнал внесено до переліку фахових видань.

Галузі наук: медичні, фармацевтичні.
(наказ МОН України 09.03.2016 №241)

Реєстраційне свідоцтво KB № 17028-5798ПР.

Рекомендовано Вченою Радою НМУ
імені О. О. Богомольця
(протокол №2 від 23.06.2023р.)

Усі права стосовно опублікованих статей
залишено за редакцією.

Відповідальність за добір та викладення фактів
у статтях несуть автори,

а за зміст рекламних матеріалів – рекламодавці.
Передрук можливий за згоди редакції
та з посиланням на джерело.

До друку приймаються наукові матеріали,
які відповідають вимогам до публікації
в даному виданні.

Founder – Bogomolets National Medical University
Ministry of Health of Ukraine

Publication frequency – 4 times a year.

**The Journal is included in the list of professional
publications in Medical
and pharmaceutical Sciences**

(order MES Ukraine 09.03.2016 № 241)

Registration Certificate KB № 17028-5798ПР.

Recommended by the Academic Council
of the Bogomolets National Medical University, Kyiv
(protocol №2 of 23.06.2023)

All rights concerning published articles are reserved
to the editorial board.

Responsibility for selection and presentation
of the facts in the articles is held by authors,
and of the content of advertising material –
by advertisers.

Reprint is possible with consent
of the editorial board and reference.

Research materials accepted
for publishing must meet
the publication requirements of this edition.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Голова редакційної колегії:	Юрій Кучин
Головний редактор:	Сергій Земсков
Заступник головного редактора:	Павло Чернишов
Відповідальний секретар:	Анастасія Гринзовська
Редактор по науковій етиці:	Любов Петелицька
Редактор статистичних даних:	Віталій Гурьянов
Редактор контенту для соціальних мереж:	Анатолій Гринзовський
Літературний редактор:	Людмила Наумова
Секційні редактори:	
Стоматологія –	Ірина Логвиненко
Медицина –	Володимир Мельник
Фармація, промислова фармація –	Ірина Ніженковська
Педіатрія –	Олександр Волосовець
Громадське здоров'я –	Анна Благая

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Члени редакційної колегії:

Андрій Копчак, Владислав Маланчук, Денис Варивончик, Євгенія Бурлака, Жанна Полова, Ірина Журавель, Леся Беш, Микола Хайтович, Назарій Кобиляк, Олег Міщенко, Олег Яременко, Сергій Гичка, Сергій Омельчук, Юрій Захараш, Andreas Neff (Marburg, Germany), Andrew Yule Finlay (Cardiff, UK), Anthony Graeme Perks (Nottingham, United Kingdom), Branka Marinović (Zagreb, Croatia), Francesca Sampogna (Rome, Italy), Francoise Poot (Brussels, Belgium), George-Sorin Tiplica (Bucharest, Romania), Hryhoriy Lapshyn (Lubeck, Germany), Irina Nakashidze (Batumi, Georgia), Jacek Szepietowski (Wroclaw, Poland), John Quinn (Prague, Czech Republic), Lidia Rudnicka (Warsaw, Poland), Lucia Thomas-Aragones (Zaragoza, Spain), Miloš Nikolić (Belgrade, Serbia), Piotr Donizy (Wroclaw, Poland), Ryszard Kurzawa (Rabka-Zdroj Poland), Sam Salek (Hatfield, UK), Servando Eugenio Marron (Zaragoza, Spain), Ulrich Friedrich Wellner (Lubeck, Germany).

EXECUTIVE BOARD

Chairman Of The Editorial Board:	Iurii Kuchyn
Editor in Chief:	Sergii Zemskov
Deputy Editor-in-Chief:	Pavel Chernyshov
Executive Secretary:	Anastasiia Hrynzovska
Editor on scientific ethics:	Liubov Petelytska
Statistical Editor:	Vitaliy Gurianov
Social Media Editor:	Anatolii Hrynzovskyi
Language Editor:	Naumova Liudmyla
Associate Editors	
Stomatology –	Iryna Logvynenko
Medicine –	Volodymyr Melnyk
Pharmacy, Industrial Pharmacy –	Iryna Nizhenkovska
Pediatrics –	Oleksandr Volosovets
Public Health –	Anna Blagaia

EDITORIAL BOARD

Members of the Editorial Board:

Andreas Neff (Marburg, Germany), Andrew Yule Finlay (Cardiff, UK), Andrey Kopchak, Anthony Graeme Perks (Nottingham, United Kingdom), Branka Marinović (Zagreb, Croatia), Denis Varyvonchuk, Francesca Sampogna (Rome, Italy), Francoise Poot (Brussels, Belgium), George-Sorin Tiplica (Bucharest, Romania), Hryhoriy Lapshyn (Lubeck, Germany), Irina Nakashidze (Batumi, Georgia), Ievgeniia Burlaka, Iryna Zhuravel, Jacek Szepietowski (Wroclaw, Poland), John Quinn (Prague, Czech Republic), Lesya Besh, Lidia Rudnicka (Warsaw, Poland), Lucia Thomas-Aragones (Zaragoza, Spain), Miloš Nikolić (Belgrade, Serbia), Nazariy Kobylak, Oleg Mishchenko, Oleg Yaremenko, Piotr Donizy (Wroclaw, Poland), Ryszard Kurzawa (Rabka-Zdroj Poland), Sam Salek (Hatfield, UK), Sergiy Omelchuk, Serhii Gychka, Servando Eugenio Marron (Zaragoza, Spain), Ulrich Friedrich Wellner (Lubeck, Germany) Vladyslav Malanchuk, Yuriy Zakharash, Zhanna Polova.

ЗМІСТ/CONTENTS

INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE
«RELEVANT ISSUES OF SAFETY AND HYGIENE OF
MEDICINES, MEDICAL PERSONNEL, AND PATIENTS»

TO THE 100TH ANNIVERSARY OF HYGIENE, OCCUPATIONAL SAFETY
AND HEALTH DEPARTMENT, BOGOMOLETS NATIONAL MEDICAL
UNIVERSITY, AND WORLD PATIENT SAFETY DAY 2023

September 15, 2023
Bogomolets National Medical University
Kyiv, Ukraine

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ З МІЖНАРОДНОЮ
УЧАСТЮ ДО 100-РІЧЧЯ КАФЕДРИ ГІГІЄНИ, БЕЗПЕКИ ПРАЦІ
ТА ПРОФЕСІЙНОГО ЗДОРОВ'Я НМУ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ
ТА ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ БЕЗПЕКИ ПАЦІЄНТІВ 2023 РОКУ

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ І ГІГІЄНИ
ЛІКАРЕНЬ, ПЕРСОНАЛУ І ПАЦІЄНТІВ»

15. 09. 2023
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця
Київ, Україна

людей, спрямованих на встановлення причин та умов їх виникнення і розповсюдження; Швидке проведення аналізу даних для визначення заходів з реагування та ініціювання заходів щодо запобігання поширення хвороб

Висновки: Підвищення потенціалу національних / регіональних груп швидкого реагування на надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я залежить від рівня володіння спеціальним обладнанням, фаховим компетенціям та іншого забезпечення готовності та реагування на надзвичайні ситуації. Впровадження навчання та опанування системи управління надзвичайними ситуаціями у сфері громадського здоров'я (РНЕМ), що впроваджено в діяльність CDC США, ВООЗ та Європейського центру з профілактики та контролю захворюваності дозволить виконати вимоги національного та міжнародного законодавства.

Ключові слова: громадське здоров'я, реагування на надзвичайні ситуації, санітарне законодавство.

ВИКЛИКИ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ІНФЕКЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ІНФЕКЦІЙ, ПОВ'ЯЗАНИХ З НАДАННЯМ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ, В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Чумаченко Т.О., Райлян М.В.

Науковий керівник: д. мед. н., професор Чумаченко Т.О.

Завідувачка кафедри: д. мед. н., професор Чумаченко Т.О.

Харківський національний медичний університет

м. Харків, Україна

Вступ: Жорстока неспровокована агресія росії в Україні вплинула на всі боки життя українців. В умовах війни заклади охорони здоров'я (ЗОЗ) стикнулись з новими викликами у профілактиці інфекцій при наданні медичної допомоги. Як свідчить досвід минулих війн, військові конфлікти призводять до збільшення загроз та ризиків для персоналу лікарень, пацієнтів та самих закладів.

Мета: визначення основних викликів при здійсненні інфекційного контролю та профілактики інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги (ППК), в ЗОЗ та намітити основні шляхи їх подолання.

Матеріали і методи: Для досягнення мети використані дані з відкритих джерел, проведені моніторингові візити у ЗОЗ м. Харкова, опитування медичних працівників та керівництва ЗОЗ.

Результати: Результати аналізу виявили такі основні виклики в системі охорони здоров'я: часткове або повне руйнування ЗОЗ; переміщення відділень ЗОЗ до сховищ, які не відповідають вимогам ППК; обмеження ресурсів – нестача медичних кадрів, втрата або пошкодження обладнання та погіршення матеріального забезпечення, порушення логістики забезпечення закладів ліками, приладами, інструментарієм, виробами одноразового використання, засобами індивідуального захисту; дезінфектантами та антисептиками; їжею, питною водою та ін.; ускладнення репроцесингу виробів медичного призначення через руйнування інфраструктури (електропостачання, водопостачання, опалення); ускладнення поведінки з медичними відходами. Під час війни змінюються пріоритети, медична допомога може бути не завжди на першому місці, превалюють оперативні – тактичні завдання. Серед пацієнтів переважають поранені з важкими випадками мінно-вибухових травм, рани часто забруднені ґрунтом, ризик інфікування яких дуже високий. Під час військових дій ускладнюється евакуація поранених та хворих, ізоляційно-обмежувальні заходи не завжди можна впровадити.

Для подолання викликів, що виникають, необхідним є розробка ефективних планів надання медичної допомоги, евакуаційних планів для ЗОЗ, забезпечення належної підготовки медичних працівників. Персонал повинен знати, як реагувати на можливі загрози, ракетні, артилерійські напади та інші небез-

печні події, як безпечно евакуювати пацієнтів у безпечні зони. Потрібно забезпечити достатні ресурси – запаси медичних матеріалів, ліків, дезінфектантів, води, генераторів електрики тощо, щоб забезпечити функціонування лікарні у разі припинення постачання під час військових дій. Слід здійснити заходи для захисту обладнання та інфраструктури від пошкоджень, руйнування або крадіжок. Важливим ресурсом для забезпечення ППК є медичний персонал, тому забезпечення його безпеки є обов'язковим завданням в умовах війни. Потрібно мати в наявності індивідуальні засоби захисту для персоналу, провести тренінги щодо поведінки в умовах війни та правил захисту себе від небезпек.

Висновки: Зменшення тягаря інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги, під час військової агресії потребує уваги та зусиль з боку керівництва ЗОЗ.

Ключові слова: навчання медичного персоналу, евакуаційний план, план надання медичної допомоги, правила захисту в умовах війни, загрози під час війни.

ВІД БЕЗПЕКИ ЛІКІВ – ДО БЕЗПЕКИ ПАЦІЄНТІВ В КАРДІОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ

Шараєва М.Л.

Кафедра внутрішньої медицини № 4 (зав. кафедри – проф. Лизогуб В.Г.)

Національний медичний університет ім. О.О.Богомольця

м. Київ, Україна

Вступ: Основоположний принцип лікування в медицині – перш за все, не нашкодь. Запобігання небезпечних методів лікування та виникнення помилок, що стають причиною уражень і шкоди, яких можна уникнути, є пріоритетними в системі охорони здоров'я. Насьогодні більш обґрунтованим стає підхід, заснований на ретельному зважуванні ризиків та користі, зокрема, від застосування ліків: «попереджений – озброєний». З 2007 року фокус уваги перемістився з безпеки ліків на безпеку пацієнта, і проблема зведення до мінімуму помилок та побічних реакцій ліків набула ще більшої актуальності у Глобальному виклику ВООЗ щодо безпеки пацієнтів: ліки без шкоди. Так, Всесвітній день безпеки пацієнтів у 2022 році був присвячений кампанії з удосконалення практики безпечного прийому ліків, щоб запобігти помилкам і зменшити шкоду, пов'язану з їх призначенням. Цей виклик зосереджений на трьох ключових сферах діяльності: безпека ліків у полі фармації – стосується одночасного використання кількох ліків (зазвичай 5 і більше), безпека ліків у ситуаціях високого ризику (як військовий стан) та безпека ліків під час переходів до надання медичної допомоги – актуально для переселенців та біженців, враховуючи сучасні обставини в Україні.

Забезпечення безпеки ліків у поліфармації є однією з найважливіших проблем безпеки ліків. Невідповідну поліпрагмазію було описано як значну проблему для охорони здоров'я, оскільки вона збільшує ймовірність побічних реакцій взаємодій, значно впливаючи на показники здоров'я та витрат ресурсів охорони здоров'я.

Мета роботи: вивчення шляхів формування профілю безпеки сучасної фармакотерапії у хворих високого кардіоваскулярного ризику.

Матеріали і методи дослідження: розглянуті побічні реакції ліків, що виникають під час медичного застосування, зокрема, сучасної антикоагулянтної/антитромбоцитарної терапії у кардіологічних хворих, проведено аналіз кардіоваскулярних ризиків у хворих Центра шлунково-кишкових кровотеч на базі міської клінічної лікарні № 12 м. Києва

Результати: Більшість випадків виникнення побічних реакцій ліків є наслідком порушень чи неврахування рекомендацій інструкцій до медичного застосування, сучасних протоколів фармакотерапії або самолікування. Найбільш поширені помилки – неправильне дозування ліків, інтоксикація через їхню взаємодію, помилкові результати аналізів. У хворих високого ризику і похилого віку визначалось

АЛФАВІТНИЙ ЗМІСТ

Antonenko A.M.	9	Дмитришин Б.Я.	69	Рибчук В.О.	83
Bлагаia Anna	8	Дмитришин О.А.	69	Рідний С.В.	74
Borysenko A.A.	9	Дмитруха Н.М.	39	Романюк В.П.	83
Dmytryshyn O.	10	Дреженкова І.Л.	86	Россовська М.Є.	73, 81
Huschak T.	10	Друпп Ю.Г.	41	Рублевська Н.І.	103
Jomin Sebastian	9	Дударенко О.Б.	86	Сергета І.В.	85, 86, 106
Khomych O.	11	Завгородня Л.В.	66	Сех М.Я.	46
Kondratiuk Mykola	8	Зеленцова С.М.	26	Скалецький Ю.М.	106, 109
Kozak Dmytro	14	Зенкіна В.І.	42, 107	Скочко В.П.	70
Leonov Yu.I.	12	Зіменковський А.Б.	44, 46	Содиль М.В.	69
Marushko Yu.	10, 11	Зінов'єва Т.Ю.	80	Сомов О.І.	80
Nabok A.I.	13	Зінченко Т.О.	107	Стоян Н.В.	86
Nazarenko V.I.	12	Зубленко О.В.	47, 78	Стукалка Д.С.	66
Sodyl M.	10	Іванюта С.О.	49	Сусак К.І.	88
Talabko Yuliia	8	Іовіца Т.В.	69	Суслик З.Б.	71
Vergolyas M.R.	12	Іщенко А.А.	110	Суховерська М.М.	41
Yesipova S.	10	Казмірчук Д.Р.	59	Тисевич Т.В.	86
Zauchenko Ganna	14	Калашченко С.І.	98	Туркіна В.А.	89
Zinchenko Tetyana	8	Кіреєва І.В.	61	Усевич І.А.	81
Алексійчук В.Д.	34	Кіцула Л.М.	92	Майданник І.В.	35
Амріта Гаргі	75	Коваленко О.О.	26	Мартіянова Ю.В.	54
Андрєєва І.А.	103	Ковалюк Т.В.	51	Марушко Ю.В.	69
Андрусишина І.М.	39	Комар В.М.	49, 51	Махнюк В.М.	70
Аністратенко Т.І.	15, 34	Костюк О.В.	104	Махнюк В.В.	70
Бабенко І.Б.	83	Коробкова І.В.	74	Михайлова А.Г.	110
Бабієнко В.В.	17, 19, 20, 22, 23, 24	Коробчанський В.О.	52	Мізюк М.І.	71
Баєва О.В.	26	Коршун М.М.	54	Мельник В.І.	71
Баленко К.В.	80	Коршун О.М.	54	Могильний С.М.	70
Бардов Г.П.	28	Крамарьова Ю.С.	103	Мокієнко А.В.	17, 19, 20, 22, 23, 24
Бенюк В.О.	73	Краснова Л.І.	86	Момот А.А.	73
Бенюк С.В.	94	Крупка Н.О.	56	Морквич А.Р.	35
Биц Я.Ю.	95	Кузьміна І.Ю.	58	Морозова Н.С.	74
Білявський С.М.	110	Кузін І.В.	98	Фабіш А.Д.	98
Бліжнікова С.О.	49, 77	Кузьмінська О.В.	15, 34	Федоренко В.І.	92
Бобко Н.А.	29	Кулагін О.О.	103	Федоренко Ю.В.	91
Бовкун О.А.	69	Курочка В.В.	59, 61, 88	Фурса-Совгира Т.М.	94
Браткова О.Ю.	86	Ласкава Т.Г.	62	Харченко В.Є.	51, 94
Брейдак О.А.	31	Ластовецька Л.Д.	64	Чеботарьова А.С.	95
Брухно Р.П.	106, 109	Леонов Ю.І.	65	Черненко Л.М.	98
Бхарвадж Відуші	64	Літовченко О.Л.	66	Чемерис Н.М.	56
Вавріневич О.П.	28	Лотоцька Л.Б.	67	Чемодурова Н.Є.	89
Ваколюк Л.М.	86	Лукашевич Ю.І.	42	Черкашина Д.К.	61
Варивончик Д.В.	32	Лях С.І.	74	Чумаченко Т.О.	100
Велика Н.В.	15, 34	Назаренко В.І.	65	Шаповалюк О.В.	88
Верголяс М.Р.	65	Науменко О.М.	106	Шараєва М.Л.	101
Веретельник Я.І.	37	Неймарк О.С.	75	Шевченко О.А.	103
Вигівська Л.М.	35, 37	Никонюк Т.Р.	77	Шевчук Т.В.	86
Гаркавий С.І.	54	Олешко В.Ф.	37, 73	Шевяков О.В.	103
Головкова Т.А.	103	Омельчук С.Т.	34	Шилов М.В.	104
Головчак Г.С.	74	Онун Н.М.	103	Шкарбан К.С.	80
Горбачевський Р.В.	54	Парій В.Д.	83	Штепа О.П.	103
Гринзовська А.А.	97	Паустовський Ю.О.	107	Щерба О.А.	62
Гринзовський А.М.	98	Петрусевич Т.В.	47, 78	Щудро С.А.	103
Гутор Т.Г.	44	Платонова А.Г.	80	Яворовський О.П.	106, 107, 109
Диндар О.А.	75	Попов О.О.	74	Яковенко А.О.	62
Діденко І.В.	64	Пучко М.С.	81	Яніцька Л.В.	110
		Райлян М.В.	100	Яцковська Н.Я.	80
		Редчіц М.А.	86		

Адреса для кореспонденції:

Редакція Українського науково-медичного молодіжного журналу,
науковий відділ НМУ, бул. Т.Шевченка, 13, м.Київ, 01601

<http://mmj.nmuofficial.com>

E-mail: usmyj@ukr.net

Національний медичний університет імені О.О.Богомольця

www.nmuofficial.com

Надруковано ТОВ «505»
м. Житомир, вул. М. Бердичівська, 17а
тел.: +38 (063) 101-22-33,
e-mail: polygraphyinz@gmail.com
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 5609 від 21.09.2017 р.

Підписано до друку 28.08.2023 р.
Формат 60*84/8, друк офсетний, папір офсетний
Тираж 50, Зам. No Ж-2023/21.08.

Correspondence address:

Editorial board of the Ukrainian Scientific Medical Youth Journal Research Department of NMU,
13, T. Shevchenka blvd. Kyiv, 01601

<http://mmj.nmuofficial.com>

E-mail: usmyj@ukr.net

Bogomolets National Medical University

www.nmuofficial.com

Printed by LTD «505»
Zhytomyr, St. M. Berdychivska, 17a
tel.: +38 (063) 101-22-33,
e-mail: polygraphyinz@gmail.com
Certificate of the subject of publishing
ДК № 5609 dated 21.09.2017

Signed in print on 28.08.2023
Format 60*84/8, offset print, offset paper
Circulation: 50 Order No J-2023/21.08.